

Barun: U odgovornom društvu nije cilj kontrola, već odgovoran pojedinac

Pretraži ...

Činjenica je da u Hrvatskoj nedostaje radnika. Ja ne pravim razliku između stranih radnika i naših, osim što je razlika u jeziku i kulturi, važno je da se svi – bez obzira na boju kože, mentalitet ili vjeru, drže slova zakona i Ustava tj. prava koji štite i poslodavce i radnike. Taj je strani radnik potreban Hrvatskoj, a to svakodnevno najbolje znaju poslodavci. Nema dovoljno Hrvata – zbog nataliteta i velikog iseljavanja, pa i onih Hrvata koji ne žele raditi neke poslove, pa poslodavci moraju tražiti radnike izvan Hrvatske, istaknuo je u razgovoru za multimedijски portal *PoslovniFM* **pater Tvrtko Barun, trenutno CFO – glavni financijski direktor Isusovačke provincije, ujedno apsolvent MBA na Zagrebačkoj školi za ekonomiju i menadžment ZSEM.**

Oštro je osudio agresivni nedavni napad na strane radnike (Rimac automobila) u Zagrebu. I dodao kako su ga često u nedostatku radnika poslodavci pitali za radnike migrante, a na taj je način, ističe, zaposleno njih 30-ak.

Pater Tvrtko Barun je mlada duhovna osoba s dubokim u ozbiljnim razmišljanjima o čovjeku – posebno onom ranjivom, obespravljenom. Postao je jedan od sinonima zagovaranja prava izbjeglica kada je tijekom proteklih šest godina, od 2014. vodio Isusovačku službu za izbjeglice. Nositelj je i inicijative Božićni ručak s izbjeglicom, koja se održava već eto petu godinu. Po mnogočemu netipičan svećenik, isusovac, svira gitaru, pjeva u klapi, nosi bradu, skrbio je o izbjeglicama pretežito iz muslimanskog svijeta. Dobitnik je priznanja „Europski građanin“ Europskog parlamenta za iznimna dostignuća u promoviranju europskih vrijednosti, a bio je i među finalistima nagrade za Komunikatora godine. Ova duhovna karizmatička osoba duboko je ukorijenjena u konkretni svijet. Pun je nesebične ljubavi, otvoren onom pogaženom čovjeku jer je i on Božje stvorenje, a razgovoru s Augustinom Bašićem, autorom serijala tekstova Ekumena i etika u poslovanju, podijelio je svoja adventska razmišljanja o brojnim svjetovnim i

duhovnim stvarima. I uz smiješak dodao da je rođen u Zagrebu, svećenik isusovac i brat 11 puta, stric i ujak 32 nećaka i nećakinje i još dvoje na putu. Voli komunikaciju, rasprave, društvene mreže.

Upitan o etici kao temelju društva, pater Barun odgovora kako je to pitanje uređenja zajedničkog života, koji je od posebnog interesa pojedinca, korporacija i tvrtki te države koja uređuje naš suživot, tj. pitanje vrijednosti principa, zajedničko dobro, briga za druge i razmišljanja o radnicima u tvrtki, o okolišu, životinjama i kakav svijet ostavljamo iza nas kako bismo zdravo živjeli i pravedno. Dakle, život u zajednici koji je zdrav i pravedan, zaključio je.

Kako onda u društvu punom korupcije provoditi etičnost? Koliko je to izazov za ovdašnje kršćane?, zapitao je Bašić.

– Teško i žalosno je govoriti o statistici kršćana u hrvatskom društvu. O statistici korupcije i mita, o utjecaju crkve i politike, tu bismo trebali biti baš žalosni. Ali i istodobno raditi promjene, jer vidimo da stvari ne funkcioniraju, ne funkcioniraju u skladu s vrijednostima pravednosti, istinoljubivosti, dobrote koja su u skladu kršćanstva, kao i tradicijske vrijednosti etike. A to trebamo mijenjati – i u pristupu i u osnaživanju ljudi ako govorimo iz perspektive crkve, kršćana i pastira, ali i svih odgovornih za druge kako unositi te vrijednosti u poslovanje, u zajedničko funkcioniranje. Te kako druge odgajati, obrazovati da rastu u odgovorne osobe. Dakle, nije cilj kontrola, već odgovoran pojedinac koji će biti kvalitetan i sretan u svom životu, a onda tu sreću podijeliti s drugima u svemu onome što radi, poručio je pater Barun.

Osvrnuo se i na nedavno održane prosvjede, ali i mjere državnog stožera vezane uz pandemiju.

– Pitanje je trebamo li slobodu pojedinca i brigu za opće dobro, u ovom slučaju odluke stožera i Vlade, kritično promišljati i reći ako je nešto besmisleno. Npr. kad je donesena mjera da može 25 ljudi prisustvovati na misi u crkvi, to je vrijedilo i za kapelicu i za primjerice Đakovačku katedralu, što je nonsens. Dakle, imamo stvari koje možemo i trebamo kritizirati, ali ima stvari koje trebamo uzeti u obzir, da stožer radi dobronamjerno u uređenju našeg zajedničkog života, posebno u zdravstvenom sustavu. No, lako je nama kritizirati kada nemamo odgovornost koju oni imaju – bilo stožer, bilo biskupi ili drugi uglednici iz vjerskih zajednica, o uređenju suživota u zajednici u ovim vremenima. Živimo u demokraciji ali netko mora donijeti i donositi te odluke. Mislim da je nemoguće donijeti idealne odluke. Mislim da su većina tih odluka dobronamjerne i dobre. I tu smo da se svi trebamo složiti kako bismo preživjeli ova teška vremena i kao pojedinci i kao društvo u cjelini, ocijenio je Barun.

Povjerenje u sustav i briga o izbjeglicama

Zašto naši građani nemaju veliko povjerenje u državne institucije i sustav?

– To je zbog neautentičnosti i neprincipijelnosti provođenja javnih politika i življenja onoga što govore. Zbog osobnih, grupnih ili stranačkih interesa. Tada je normalno da gubimo povjerenje u te institucije, koje su često svrha same sebi. Evo, osvrnut ću se na pitanje broja zaposlenih u javnim službama – to je nerealno, neodrživo i normalno je da se građani ljute i bune protiv toga. Nedostaje odgovornih ljudi na tim položajima koji su spremni unositi promjene i mijenjati sustav, čak i pod cijenu gubljenja izbora, kako bi ono zajedničko dobro dugoročno opstalo. Zato mislim da ljudi gube to povjerenje, obeshrabreni su, odlaze iz Hrvatske, i zato što se sustav presporo mijenja. No, ja sam optimist ipak ide nabolje, politički život i komunikacija u javnosti presporo idu, iako ljudi nemaju strpljenja, doživjeli su neke nepravde i neugodnosti i onda traže bolje mjesto življenja za sebe i svoje obitelji, ocijenio je pater Barun.

Osvrnuo se i na medije.

– Mediji su sredstvo. Mogu se koristiti na dobro i na zlo, s različitim motivima i nakanama. Mediji imaju veliku moć utjecaja – pozitivnog ili negativnog, unošenja zajedništva, sloge i razumijevanja ili isključivosti i konflikta. Dakako, zagovaram ovo prvo kako bismo svi kao novinari (mediji) trebali unositi taj mentalitet i duh zajedništva, povezanosti, uključenosti i otvorenosti za drugoga i zalagali se za pravdu i istinu. A to nam sve može vratiti povjerenje i u medije, koje je ponekad izgubljeno. To može doprinijeti zajedničkom suživotu, jer mediji su posrednici, naglašava.

Priča o izbjeglicama, migrantima, nije lagana, tema je kompleksna. Društvo u kojem živimo je tradicijski konzervativno i nije toliko otvoreno različitostima – pa nije uvijek bilo lako promovirati tu otvorenost prema drugima i drugačijima tj. konkretnom čovjeku u potrebi. A to su siromasi siromaha, jer kada stranac dođe u tuđu zemlju, ne zna jezik,

druge je kulture, nema društvene ni socijalne mreže poznanstva. On je bez ičega i takvi su ljudi potrebni pomoći drugih, pa smo se s kolegama i kolegicama volonterima zalagali za te obespravljene osobe, kako bismo konkretno stvarali pravednije društvo u kojem živimo, pojasnio je misiju koja ga vodi.

Prije pet godina pokrenuo je ručak na Božić s izbjeglicama. To ga je posebno obradovalo. To je jedinstven i lijep projekt – spajanja ljudi i integracije te dijeljenje iskustva i kulture s tim ljudima. Lokalne obitelji pozivaju izbjegličke obitelji na božićni ručak i dijele s njima obiteljske božićne vrijednosti i radost. Time svjedočimo i svoju kršćansku vjeru i to baš s muslimanima, a sam blagdan Božić poziva na radost i dijeljenje dobra s drugima. Taj božićni susret ima i vjerski i kulturološki značaj – podijeliti ga sa strancem što stvara otvorenost i međusobno povjerenje, prisnažio je.

– Sretan i ponosan na papu Franju, sa zanimanjem slušam, čitam, gledam, razmišljam o onome što Papa čini, jer u tome je njegova autentičnost, dakle, njegove geste i djela prate njegove riječi. On je biskup, nadbiskup tj. papa i u svemu što polazi govori iz iskustva, povezanosti s konkretnim čovjekom – nije u dvorima, pa da onda popuje, nego na jednoj jedinstvenoj, ali konkretnoj razini otvorenosti za one koji traže izazove, znači traže Boga. Dakle, živi evanđeoske Kristove vrijednosti u svakodnevnom životu, što je i nama vjernicima putokaz u životu, reći će.

Aktualni papa pozvao je vjernike i građane svijeta na cijepljenje kako bi sačuvali svoje zdravlje i zdravlje drugih. Zašto ga ne slušaju katolici i treba li se naša hijerarhija aktivnije uključiti u ta zbivanja?

– Papa ne govori ekskatedra, govori u ime crkve i progovara na temelju znanstvenih istina, savjetovavši se sa ljudima koji imaju iskustva i znanje te u ovoj tematici on progovara čiste savjesti. U svojoj savjesti to je za njega poziv da tako nastupa. Trebali bismo imati više povjerenja u papu nego li u neke poluinformacije, lažne informacije koje najčešće temelje pojedine stavove, a da ne govorimo o strahovima i manipulacijama koje imamo i doživljavamo. Mislim da su i naši pastiri trebali ranije reagirati, više u smislu tog zajedničkog dobra, ne samo u zaštiti pojedinca i slobode savjesti pojedinca što je uvijek bila tradicija crkve. Već i zato što je tradicija crkve uvijek bila briga za zajedničko dobro, pogotovo briga za one ranjivije i najnemoćnije. To je ta nesebičnost i predanje za drugoga, nešto što u ovim teškim vremenima trebamo više naglašavati, baš u smislu pojedinačne žrtve za one ranjivije i s obzirom na veliku požrtvovnost zdravstvenih radnika proteklih mjeseci i godina. Prema njima bismo mogli malo više živjeti naše kršćanstvo po ugledu na papu Franju, smatra pater.

Upitan o LGBT osobama i istospolnim zajednicama te kakav im je status u društvu, pater Barun odgovara:

– Tu su principi jasni. Nediskriminacija ljudi. Bez obzira na različitost seksualne orijentacije i prakse (kao i pitanje rase, vjeroispovijesti i sl.). Dakle, poštivanje čovjeka u njegovom dostojanstvu bez obzira na te razlike, poštivanje slobode. Svaki pojedinac i svaka osoba ima slobodu živjeti onako kako smatra da to doprinosi dobro i njemu i društvu. I u tom smislu to su temeljni principi tj. poštivanje osobe i poštivanje slobode osobe, jasna je paterova poruka.

Principijelan je i kod pitanja o tretmanu ateista u društvu.

– Zbog lošeg poznavanja vlastite vjere kršćani (ili katolici koji su većina barem na papiru) netrpeljivi su prema drugima, pa tako i ateistima. Tu smo zakazali, jer i oni koji niječu Boga i on je čovjek, stoga je svaki čovjek vrijedan Božje ljubavi. To bi nam trebao biti temelj za razgovor za suživot i za razvoj svake osobe. Ovo adventsko vrijeme, vrijeme razmišljanja o našem životu, vrijeme je izazova i činjenja malih koraka kako bi se doživjela istinska radost Božića, istaknuo je.

Na upit zna li imena i godine rođenja svih nećaka i nećakinja, pater Barun se grohotom nasmijao, kazavši iskreno da ne zna ali da imaju obiteljski kalendar u koji bilježe sve te važne obiteljske datume. Dodao je da imaju pedeset članova uže obitelji, na što je posebno ponosna majka Nadica.

Autor: Augustin Bašić

Prema drugima trebamo postupati onako kako želimo da oni postupaju prema nama“, jedno je od glavnih načela „Deklaracije o svjetskoj etici“ prihvaćenoj na Svjetskom parlamentu religija u Chicagu devedesetih godina. To načelo lajtmotiv je niza tekstova u sklopu projekta *Ekumena i etika u poslovanju*, koji priprema i uređuje Augustin Bašić na multimedijском poslovnom portalu PoslovniFM, a kojeg financijski podržava Agencija za elektroničke medije kroz projekt novinarske izvrsnosti za 2021. godinu.

